

Bruxelles, 18.12.2017
COM(2017) 781 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
privind aplicarea Directivei 2011/16/UE a Consiliului în ceea ce privește cooperarea
administrativă în domeniul impozitării directe

{SWD(2017) 462 final}

1. INTRODUCERE

O piață internă mai profundă și mai echitabilă este una dintre prioritățile esențiale ale Europei. Pentru a atinge acest obiectiv, Uniunea are nevoie de un cadru de cooperare eficace și eficientă între administrațiile fiscale ale statelor membre. Uniunea Europeană și statele sale membre se angajează să consolideze lupta împotriva fraudei fiscale, a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale la nivel transfrontalier și sunt hotărâte să asigure că profiturile sunt impozitate acolo unde sunt realizate. Cu toate acestea, pentru succesul măsurilor de politică, este esențială punerea în aplicare eficace pe teren.

Cooperarea administrativă este crucială. Existența a 28 de administrații fiscale separate care lucrează în mod izolat nu poate fi o opțiune viabilă. Deși impozitarea rămâne în mare măsură o chestiune națională, mediul economic a devenit mai globalizat, mai mobil și mai digital. Întreprinderile pot transfera profiturile peste frontiere, contribuabilii pot câștiga venituri din străinătate fără a fi impozitați, iar deciziile fiscale ale unui stat membru pot avea efecte asupra bazelor impozabile ale altor state membre. Pentru a se asigura că toți cetățenii și toate întreprinderile contribuie în mod echitabil în statul corespunzător, Europa are nevoie de un nivel ridicat de cooperare între statele membre.

S-au înregistrat multe progrese de la adoptarea Directivei 2011/16/UE a Consiliului privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal („directiva” sau „DCA”). Această directivă reprezintă o evoluție esențială în cadrul de cooperare al UE. Ea a înlocuit Directiva 77/799/CEE privind asistența reciprocă (DAR).

Îmbunătățirile aduse de directivă s-au referit, în special, la: (i) extinderea domeniului de aplicare pentru a include toate informațiile relevante în mod previzibil, legate nu numai de impozitele directe, ci și de toate impozitele indirecte, altele decât TVA și accize, (ii) alinierea standardelor UE la articolul 26 alineatele (4) și (5) din Modelul OCDE de convenție fiscală asigurând, printre altele, schimbul, inclusiv în lipsa unui interes național, (iii) consolidarea schimbului automat de informații, (iv) prevederea unor termene-limită, a unor noi formulare-tip și a unui canal securizat pentru schimbul de informații și (v) obligația statelor membre angajate într-o cooperare mai extinsă cu o țară terță de a oferi același nivel de cooperare tuturor celorlalte state membre care doresc să inițieze o astfel de cooperare extinsă reciprocă.

De atunci, pentru a răspunde provocărilor specifice cu care se confruntă administrațiile fiscale ale statelor membre, directiva a fost modificată de patru ori prin intermediul directivelor de modificare, cu scopul de a consolida cooperarea administrativă dintre statele membre. Directiva 2014/107/UE (DCA2) a introdus schimbul automat de informații privind conturile financiare; Directiva 2015/2376/UE (DCA3), schimbul automat de informații referitoare la deciziile fiscale și acordurile prelabile privind prețul de transfer; Directiva 2016/881/UE (DCA4), schimbul automat de rapoarte pentru fiecare țară în parte (*country-by-country reporting* – CbCR); iar Directiva 2016/2258/UE (DCA5), spre deosebire de directivele de modificare anterioare, nu extinde domeniul de aplicare al schimbului automat de informații, ci mai degrabă garantează accesul autorităților fiscale la informațiile privind proprietatea efectivă colectate în temeiul legislației împotriva spălării banilor. Figura 1 prezintă evoluția în timp.

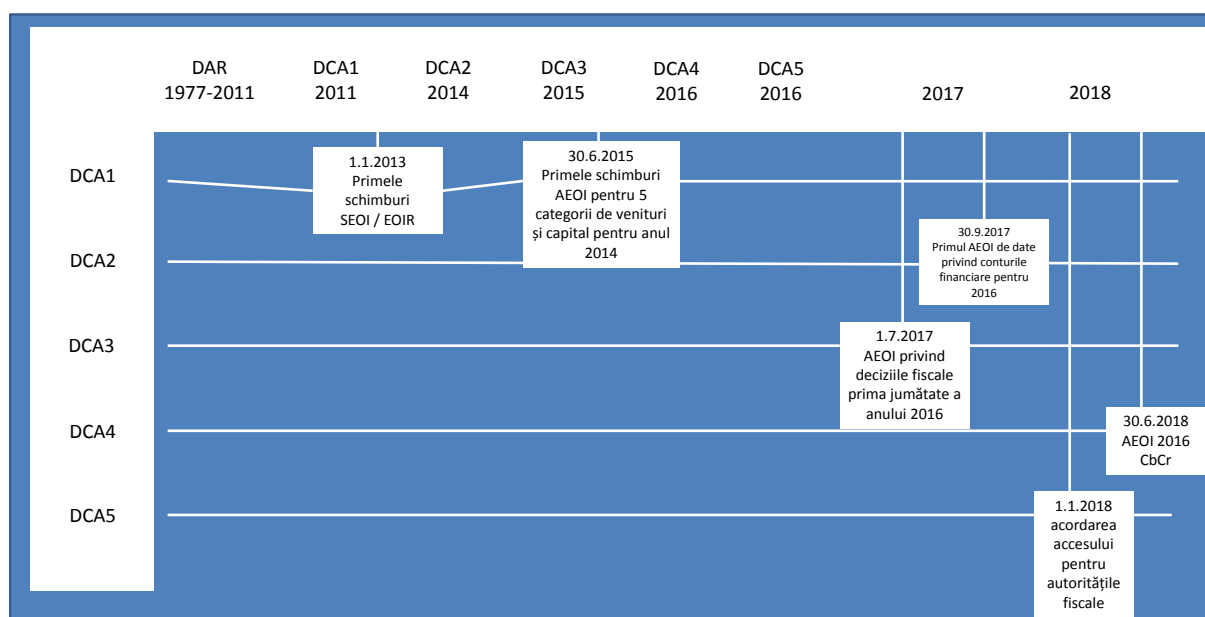

Figura 1: Adoptarea și aplicarea principalelor dispoziții referitoare la cooperarea administrativă în domeniul impozitării directe

2. RAPORTUL

Articolul 27 din directivă prevede întocmirea unui raport privind aplicarea directivei la fiecare cinci ani începând cu 1 ianuarie 2013. Raportul ar trebui citit împreună cu documentul de lucru al serviciilor Comisiei (SWD) care îl însoțește și care este elaborat pe baza informațiilor furnizate de statele membre prin chestionare și date statistice începând cu anul 2013. Documentul de lucru al serviciilor Comisiei descrie principalele concluzii ale raportului și evidențiază principalele trăsături ale unei abordări europene reînnoite privind cooperarea administrativă în vederea impozitării echitabile în UE.

Revizuirea acoperă toate dispozițiile-cheie ale DCA care sunt în vigoare. Dispozițiile mai recente privind schimbul automat de informații introduse prin intermediul directivelor de modificare la DCA inițială (și anume, DCA2 – DCA3 – DCA4) nu sunt cuprinse deoarece, la momentul întocmirii raportului, schimburile în temeiul DCA2 și DCA3 abia începuseră, iar cele în temeiul DCA4 încă nu avuseseră loc. Diagrama de mai jos prezintă datele respectivelor prime schimburi.

Un al doilea raport în temeiul articolului 8b din directivă este prevăzut înainte de 1 ianuarie 2019 și va oferi o prezentare de ansamblu și o evaluare a statisticilor și a informațiilor primite în temeiul alineatului (1) din articolul respectiv. Acesta va acoperi statisticile privind schimburile automate de informații efectuate în temeiul articolelor 8 și 8a (și anume, vor fi cuprinse schimburile în temeiul DCA1 și DCA2 și DCA3) cu privire la aspecte precum costurile și beneficiile administrative și de altă natură relevante ale schimbului automat de informații, precum și la aspecte practice legate de acesta.

Aplicarea directivei și eforturile de consolidare a cooperării administrative în cadrul Uniunii Europene reprezintă cele mai înalte standarde de cooperare între administrațiile fiscale din întreaga lume. Rămân însă unele probleme. Există posibilitatea de a îmbunătăți în continuare cooperarea administrativă pentru a se asigura că statele membre și Uniunea Europeană continuă să conducă mișcarea globală către un sistem fiscal mai echitabil și mai transparent.

3. PRINCIPALELE CONCLUZII

Documentul de lucru al serviciilor Comisiei cuprinde informații calitative și cantitative privind aplicarea Directivei 2011/16/UE. Acesta examinează principalele dispoziții ale directivei, în special schimbul de informații (EOI) în diversele sale forme – la cerere (EOIR), spontan (SEOI) și automat (AEOI). Acesta se referă, de asemenea, la alte forme de cooperare, cum ar fi prezența în birourile administrative și participarea la anchetele administrative, controalele simultane, cererile de notificare și condițiile generale care reglementează cooperarea administrativă în domeniul impozitării directe.

Documentul se bazează pe informațiile și datele colectate prin intermediul chestionarelor și al statisticilor furnizate de statele membre cu privire la eforturile acestora de aplicare a directivei, precum și pe experiențele practice dobândite în urma cooperării cu alte state membre.

Din analiza informațiilor colectate de la statele membre, în raport se conturează trei constatări esențiale:

- dispozițiile DCA au fost puse în aplicare, dar nu toate în mod eficace;
- aplicarea schimbului de informații în temeiul DCA a condus la o creștere semnificativă a volumului de date pe care administrațiile fiscale trebuie să le gestioneze – dar, în medie, capacitatea administrațiilor de a face acest lucru nu a crescut în același ritm;
- evaluarea beneficiilor DCA se realizează într-un stadiu foarte timpuriu.

Dispozițiile DCA au fost puse în aplicare, dar nu toate în mod eficace

Pe baza informațiilor furnizate de statele membre, în general DCA a fost aplicată în mod corespunzător. Cu toate acestea, au fost identificate următoarele domenii în care este nevoie de îmbunătățiri pentru aplicarea adecvată a directivei:

În pofida eforturilor de a respecta termenele stabilite în directivă, **schimbul de informații la cerere (EOIR)** nu este atât de rapid pe cât ar trebui să fie. Directiva stabilește termene pentru a răspunde solicitărilor de informații, dar recunoaște existența unor cazuri speciale în care se poate conveni în mod specific asupra unor termene diferite. Cu toate acestea, rapiditatea răspunsurilor este deosebit de importantă pentru a asigura o cooperare eficace. Dispozițiile DCA sunt foarte clare în acest sens: informațiile trebuie furnizate cât mai repede posibil, întrucât un răspuns tardiv poate fi mai puțin util pentru statul membru solicitant. Astfel cum se arată în secțiunea 5 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei, în prezent nu se răspunde la toate cererile de informații în termenul stabilit în directivă¹.

Prin **schimbul spontan de informații (SEOI)**, statele membre fac schimb de informații care ar putea fi relevante pentru administrarea și asigurarea aplicării legislației fiscale interne de către un alt stat membru. Informațiile furnizate în mod spontan ar trebui să fie eficace, întrucât acestea sunt selectate de către funcționari fiscali care se bazează pe propria experiență practică și expertiză în colectarea impozitelor. Cu toate acestea, întrucât nu se oferă feedback în mod regulat, nu este posibilă evaluarea eficacității informațiilor care fac obiectul schimburilor. Astfel cum s-a raportat în secțiunea 7 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei, de-a lungul anilor au avut loc unele schimburi de informații în mod spontan, dar SEOI nu a fost atât de eficace precum ar fi putut fi, în special în ceea ce privește deciziile fiscale transfrontaliere și acordurile prelabile privind prețul de transfer. Cazul „LuxLeaks” a arătat clar nefuncționarea cooperării administrative în acest domeniu și, în 2015, Comisia a propus

---

¹ În medie, numărul total de răspunsuri complete furnizate în termen de șase luni de la data primirii cererilor în perioada 2013-2016 este de aproape 62 %.

DCA3, obligând statele membre să schimbe în mod automat informații privind deciziile lor fiscale.

Primele dispoziții (DCA1) privind **schimbul automat** obligatoriu **de informații (AEOI)** au început să se aplice de la 1 ianuarie 2015 pentru cinci categorii de venituri și capital, și anume: venituri din angajare, onorariile membrilor consiliilor de administrație, anumite produse de asigurări de viață, pensii, proprietatea asupra bunurilor imobile și venituri din bunuri imobile. Cu toate acestea, pe baza informațiilor primite, nu există dovezi clare privind utilizarea efectivă a unor astfel de informații. Chiar dacă majoritatea statelor membre au declarat că deschid cea mai mare parte a fișierelor de informații atunci când le primesc, se pare că mai multe state membre întâmpină dificultăți în a utiliza astfel de informații din diferite motive, printre care lipsa resurselor sau lipsa proceselor automatizate de identificare a contribuabililor, astfel cum se arată în secțiunea 6 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

Directiva definește și **alte modalități de cooperare decât schimbul de informații**. Aceasta prevede posibilitatea ca administrațiile fiscale să decidă în mod bilateral asupra prezenței funcționarilor lor pe teritoriul unui alt stat membru; efectuarea de controale fiscale simultane de către două sau mai multe state membre asupra contribuabililor de interes comun; și posibilitatea administrațiilor fiscale de a recurge la cooperarea autorităților fiscale din alte state membre pentru a se asigura că, indiferent unde se află, contribuabilii suntificați cu privire la deciziile și instrumentele referitoare la obligațiile lor fiscale. Cu toate acestea, în comparație cu amploarea activității transfrontaliere în Europa sau cu numărul total de controale efectuate de administrațiile fiscale², cooperarea administrativă în temeiul acestor dispoziții este limitată, astfel cum se arată în secțiunile 8 și 9 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei, și ar putea fi mai amplă. Intensificarea cooperării ar conduce, de asemenea, la o mai mare certitudine fiscală pentru contribuabilii transfrontalieri, dacă aceasta ar face mai consecvent și mai previzibil modul în care sunt auditați de diferite administrații fiscale.

Schimbul de informații în temeiul DCA a condus la o creștere semnificativă a volumului de date pe care administrațiile fiscale trebuie să le gestioneze – însă capacitatea administrațiilor de a face acest lucru nu a crescut în același ritm

Volumul de informații care au făcut obiectul schimburilor în temeiul DCA a fost semnificativ – și, în urma punerii în aplicare efective a dispozițiilor suplimentare privind schimbul automat de informații, va fi și mai important. Cu toate acestea, resursele dedicate gestionării acestui flux au rămas limitate.

Conform informațiilor furnizate de administrațiile fiscale ale statelor membre, **numărul membrilor personalului din administrațiile fiscale care este dedicat cooperării administrative la nivelul UE** în cadrul biroului central de legătură (CLO) variază de la unul la cinci funcționari în majoritatea statelor membre, astfel cum se arată în secțiunea 4 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei. Acesta nu reprezintă întregul personal care lucrează în domeniul cooperării administrative, dar nu s-a raportat o creștere semnificativă în timp a personalului biroului central de legătură, în timp ce cooperarea administrativă și-a extins domeniul de aplicare și s-a dezvoltat foarte mult într-o perioadă foarte scurtă de timp. În comparație cu nivelurile globale de personal ale administrațiilor fiscale din statele membre,

---

² OCDE (2015), „Tax Administration 2015: Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies” („Administrația Fiscală 2015: Informații comparative despre OCDE și alte economii avansate și emergente”), OECD Publishing, Paris, p. 221 și 222.
http://dx.doi.org/10.1787/tax_admin-2015-en

aceste cifre indică o investiție minimă în cooperarea administrativă la nivelul UE din partea mai multor state membre.

Resursele de tehnologia informației (TI) utilizate la nivelul statelor membre s-au axat, în principal, pe construirea unui mediu securizat pentru schimburile automate. Activitatea în domeniul tehnologiei informației pentru a face posibilă utilizarea informațiilor primite într-o manieră automată este abia la început. Potrivit statelor membre, astfel cum se arată în secțiunea 6 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei, administrațiile fiscale încă întâmpină dificultăți în soluționarea modului de stabilire automată a concordanței datelor privind veniturile obținute prin schimbul automat de informații cu datele din propria bază de date fiscale.

Evaluarea beneficiilor DCA se realizează deocamdată într-un stadiu foarte timpuriu

Scopul DCA este ca, prin îmbunătățirea disponibilității datelor și a cooperării, să se reducă evaziunea fiscală, fraudă fiscală și evitarea obligațiilor fiscale la nivel transfrontalier. Cu toate acestea, la aproape cinci ani de la intrarea sa în vigoare, sunt puțin cunoscute efectele reale ale punerii în aplicare a DCA în acest sens.

Anual, Comisia solicită date privind valoarea beneficiilor fiscale acumulate din cooperarea administrativă, indiferent de forma acesteia, dar puține administrații fiscale sunt în măsură să furnizeze, sau să estimeze, astfel de informații. Există un consens general potrivit căruia astfel de informații, atât din punct de vedere monetar, cât și din punct de vedere comportamental, ar fi utile dacă ar fi cuantificate în mod fiabil. Cu toate acestea, statele membre întâmpină dificultăți în a stabili o legătură între astfel de date și cooperarea administrativă, mai degrabă decât, de exemplu, între datele respective și alte inițiative naționale de conformare. În plus, efectul disuasiv al unei cooperări sporite este, de asemenea, dificil de cuantificat.

4. CALEA DE URMAT

Pe baza informațiilor colectate și a analizei efectuate, Comisia consideră că este necesară o abordare mai bună și mai transparentă în cadrul UE pentru a se asigura că cooperarea administrativă contribuie, și este recunoscută a contribui, la obiectivul general al unei impozitări echitabile pentru toți. Măsurile de îmbunătățire a abordării se vor baza pe trei piloni:

Punerea în aplicare completă și transparentă a DCA de către statele membre

Pentru a-și îndeplini obiectivele, punerea în aplicare a DCA trebuie să fie completă și eficace. Factorii decizionali ai UE și părțile interesate trebuie să fie informați în mod corespunzător. Articolul 27 din DCA, în forma actuală, prevede un raport al Comisiei către Consiliu și Parlamentul European la fiecare cinci ani. În plus, articolul 8b din directivă conține o dispoziție ad hoc pentru un raport unic privind schimbul automat de informații „care furnizează o privire de ansamblu și o evaluare a statisticilor și a informațiilor primite [...], referitor la aspecte precum costurile și beneficiile administrative și de altă natură relevante ale schimbului automat de informații, precum și la aspecte practice legate de acesta”, care trebuie să fie prezentat până la 1 ianuarie 2019.

Sunt necesare unele acțiuni în vederea unei raportări mai transparente și mai regulate:

- Deși nu este necesar să se modifice cerința de la articolul 27, Comisia va examina posibilitatea de a publica anual o serie de statistici de bază, astfel cum s-a făcut timp de mulți ani cu privire la procedurile de acord amiabil și

acordurile prealabile privind prețul de transfer în cadrul Forumului comun pentru prețurile de transfer.

- Membrii personalului Parlamentului European ar trebui încurajați să accepte invitațiile de participare la reuniunile grupurilor de experți organizate cu statele membre cu privire la punerea în aplicare a DCA.

În plus, în vederea unei cooperări mai eficiente și mai eficace, sunt necesare o serie de acțiuni suplimentare:

- În ceea ce privește EOIR, statele membre sunt încurajate să îmbunătățească rapiditatea răspunsurilor. Comisia va lua în considerare posibilitatea de automatizare a confirmărilor de primire, monitorizarea fluxului de schimburi și elaborarea de date statistice cuprinzătoare, eliberând astfel unele resurse de personal ale statelor membre.
- În ceea ce privește SEOI, ar trebuie sporit gradul de conștientizare cu privire la importanța identificării informațiilor care sunt utile pentru un alt stat membru, în paralel cu introducerea unei abordări adaptate pentru a asigura în continuare utilitatea SEOI pentru statul membru destinat. Statele membre ar trebui, de asemenea, să continue să facă schimb de informații spontane prin utilizarea formularelor-tip și să sporească gradul de conștientizare la nivel intern³.
- Statele membre ar trebui să intensifice utilizarea altor instrumente de cooperare administrativă decât schimbul de informații, cum ar fi prezența în birourile administrative, participarea la anchete administrative și controalele simultane, precum și să ofere un feedback structurat cu privire la informațiile care fac obiectul schimburilor și la utilitatea acestora⁴. De asemenea, Comisia va lua în considerare posibilitatea de a extinde formularele electronice pentru a cuprinde notificarea administrativă, astfel cum au solicitat statele membre.
- Comisia va lua în considerare propunerea de audituri comune în domeniul impozitării directe (astfel cum este prevăzut în prezent pentru cooperarea administrativă în domeniul TVA), împreună cu o metodologie comună.

Îmbunătățirea capacității statelor membre în cadrul cooperării administrative la nivelul UE

Fără resurse adecvate la nivelul administrațiilor fiscale din statele membre, se pot întreprinde puține acțiuni, chiar dacă există mai multe date. În cazul în care statele membre nu dispun de personal adecvat pentru a analiza și a utiliza datele primite de la alte state membre, nu se poate considera că schimbul automat de informații își atinge scopul, nici că acesta este eficace. DCA nu este, în sine, un instrument pentru consolidarea capacității administrației fiscale. Cu toate acestea, Comisia a identificat mai multe alte instrumente de care dispune și care pot îmbunătăți punerea în aplicare a DCA:

- Programul Fiscalis 2020 permite Comisiei să sprijine capacitatea administrativă a administrațiilor fiscale ale statelor membre și ale țărilor candidate. În cadrul programului sunt organizate o serie de ateliere de lucru și alte activități privind diferite aspecte ale administrației fiscale, inclusiv cooperarea administrativă. Există posibilitatea extinderii dimensiunii DCA a programului, prin conceperea unei serii specifice de activități legate de DCA pentru a sprijini punerea în aplicare efectivă a DCA. Comisia va examina

³ A se vedea secțiunea 7 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

⁴ A se vedea secțiunile 8, 9, 10, 11-14 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

posibilitatea de a institui o echipă UE de experți în domeniul cooperării administrative⁵.

- În cadrul aceluiași program, Comisia elaborează în prezent un cadru de competențe pentru administrațiile fiscale în scopul de a îmbunătăți competențele și a spori performanța funcționarilor fiscali din statele membre ale UE. Comisia se va asigura că un astfel de cadru conține activități de formare și indicatori privind cooperarea administrativă la nivelul UE.
- Există dovezi că unele administrații fiscale au o performanță mai bună decât altele, mai ales în ceea ce privește utilizarea și raportarea cu privire la utilizarea informațiilor fiscale. Eforturile de îmbunătățire ar trebui să înceapă printr-o mai bună identificare automatizată a contribuabililor și prin compararea informațiilor primite din străinătate prin intermediul schimbului automat cu informațiile deținute la nivel național, urmând a fi extinse la posibila dezvoltare a unui instrument comun de gestionare a riscurilor. Împreună cu acest raport, Comisia publică un studiu cuprinzător privind posibilele îmbunătățiri în identificarea contribuabililor transfrontalieri și va lua în considerare organizarea unei serii de ateliere de lucru DCA pentru a promova schimbul de cele mai bune practici și de experiență.
- Capacitatea de a aplica DCA depinde, de asemenea, de numărul de instrumente pe care Comisia le oferă statelor membre pentru a pune în aplicare directiva cu cea mai mare ușurință posibilă. Cu ocazia lansării noii aplicații centrale pentru formularele electronice (*eForms Central Application*), Comisia va oferi statelor membre instrumente care le vor permite acestora să automatizeze integral sau parțial anumite proceduri DCA considerate în prezent împovărătoare, astfel cum s-a subliniat în documentul de lucru al serviciilor Comisiei, permițând personalului administrațiilor fiscale din statele membre să se concentreze asupra activităților cu valoare adăugată mai ridicată. Aceasta va conduce, de asemenea, la statistici îmbunătățite și fiabile.

Date mai bune și mai transparente privind punerea în aplicare și beneficiile dispozițiilor DCA

Articolul 8b din DCA, în forma sa actuală, solicită statelor membre să furnizeze statistici privind beneficiile schimbului automat de informații „în măsura posibilului”, dar nu conține niciun comentariu în ceea ce privește beneficiile altor forme de schimb de informații sau de cooperare administrativă.

- Comisia, asistată de Comitetul privind cooperarea administrativă în domeniul impozitării (CACT)⁶, a propus un regulament de punere în aplicare privind statisticile DCA și privind evaluarea anuală a schimbului automat de informații, care include monitorizarea utilizării și a eficacității schimburilor automate cu privire la respectarea obligațiilor fiscale.
- Comisia va colabora cu experți din statele membre în scopul de a identifica moduri comune pentru a estima în mod fiabil și complet beneficiile cooperării administrative.

⁵ Echipele de experți sunt forme structurate de cooperare între administrațiile fiscale ale statelor membre, prin care statele membre pot pune în comun cunoștințele și expertiza în domeniul fiscal. Echipele de experți pot fi sprijinite de programul UE de cooperare fiscală Fiscalis 2020.

⁶ Comitetul privind cooperarea administrativă în domeniul impozitării este instituit pentru a asista Comisia în conformitate cu articolul 26 din directivă. Agenda și rapoartele de sinteză sunt disponibile la adresa: <http://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/index.cfm?do=search.search>.

- Până la 1 ianuarie 2019, Comisia va pregăti un raport privind schimburile automate (în temeiul articolului 8b), cuprinzând, de asemenea, chestiuni precum costurile și beneficiile administrative și de altă natură relevante ale schimbului automat de informații, precum și aspecte practice legate de acesta.

5. CONCLUZII

Punerea în aplicare și funcționarea directivei au implicat o investiție semnificativă din partea statelor membre, în mod continuu, făcând totuși ca aceasta să reprezinte unul dintre cele mai eficiente instrumente de cooperare administrativă. Evaluarea întregului său impact este în continuare o sarcină dificilă. Dincolo de sumele vizate de schimburi sau de numărul acestora, Comisia presupune că această directivă a avut un efect disuasiv semnificativ, reprezentând un instrument esențial în combaterea evaziunii fiscale. În paralel, programe de divulgare voluntară a informațiilor sunt instituite, sporadic, de diferite state membre. Impactul cooperării administrative asupra sumelor divulgate este dificil de cuantificat, deși este rezonabil să se considere că, în absența acestei cooperări, nu ar exista niciun stimulent pentru astfel de divulgări de informații.

Cu toate acestea, pentru un instrument de combatere a evitării obligațiilor fiscale și a evaziunii fiscale, activitatea este nesfârșită. După ce au fost construite structura informatică și instrumentele comune necesare pentru cooperarea administrativă, următoarea etapă ar trebui să o reprezinte o utilizare intensificată a tuturor instrumentelor, analiza și utilizarea datelor primite și eforturi de îmbunătățire reciprocă a calității conținutului datelor care fac obiectul schimburilor. În paralel, vor fi necesare noi forme de cooperare și îmbunătățiri ale cadrului actual pentru a aborda natura dinamică a evitării obligațiilor fiscale și a evaziunii fiscale. Statele membre ale UE și-au dovedit angajamentul în privința cooperării administrative și, fără îndoială, vor lua măsuri ulterioare în acest domeniu.